

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ
สัญชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

อ.พ. ๒๔๐/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการ พิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายฉัท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายบุญสงค์ ลาค่า นิตกร ๕ นายทศวิวัฒน์ เกียรติทัตต์ วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๗
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๙
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑๙
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- บทความก้าวที่คืบเพื่อสิทธิเด็กไร้สัญชาติ ๔๓
- หลักกฎหมายสัญชาติยุคโลกาภิวัตน์ ๔๕

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๑๓)
- : พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ..... ๑-

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๘) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย
จำนวนมากซึ่งมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย
แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจาก
บิดามีได้สมรสกับมารดาของผู้เกิดหรือมิได้
จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร ประกอบกับ
กฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับ
หลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิง
ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้
และไม่มีกลไกในการกลั่นกรอง เสนอแนะ
หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาและ
การใช้อำนาจของรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับ
สัญชาติ อีกทั้งอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับ
สถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... ฉบับนี้ มีเนื้อหา จำนวน ๒๐ มาตรา
โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ เพิ่มบทนิยามคำว่า

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า
คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ
(ร่างมาตรา ๓)

ประเด็นที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖
แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนด
ค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียม
ในกรณีที่กฎหมายกำหนดตามที่เห็นสมควร
(ร่างมาตรา ๔)

ประเด็นที่ ๓ เพิ่มความเป็นวรรคสอง
ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็น
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดความหมาย
ของ คำว่า “บิดา” ของเด็กที่จะได้สัญชาติไทย
โดยการเกิด โดยกำหนดให้หมายรวมถึง
**ผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิด
ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้น
จะมิได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด
และมิได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม**
(ร่างมาตรา ๕)

ประเด็นที่ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสอง
และวรรคสาม ของมาตรา ๗ ทวิ
แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับการ
ปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในการสั่งให้
สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและกำหนดฐานะ
และเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักร
ของผู้ซึ่งเกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย
(ร่างมาตรา ๖)

ประเด็นที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติม
ความใน (๒) และเพิ่มความเป็น (๔)
ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุง
บทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับกรณี
หลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิง กล่าวคือ
คนต่างตัวซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนในการขอ

แปลงสัญชาติเป็นไทย แต่กฎหมายได้กำหนด ยกเว้นคุณสมบัติไว้ ๒ ประการ คือ

๑. การมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทย ต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ เป็นไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี และ

๒. มีความรู้ภาษาไทยตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

หากขอแปลงสัญชาติเป็นไทย และมีฐานะเป็นบุตร ภริยา หรือสามี ของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ได้ กลับคืนสัญชาติไทย และเป็นสามีของผู้มี สัญชาติไทยก็สามารถขอแปลงสัญชาติได้ (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

ประเด็นที่ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสี่ ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องออกหนังสือสำคัญ การแปลงสัญชาติเป็นไทย โดยกำหนดไว้ว่า เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ เป็นไทยให้ไว้แก่ผู้นั้นเป็นหลักฐาน (ร่างมาตรา ๙)

ประเด็นที่ ๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒/๑ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดเพิ่มเติม ให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ และการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนบุคคลอื่น ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๐)

ประเด็นที่ ๘ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับผู้มีสัญชาติไทย

และได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือ สัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมาย ว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดง ความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๑)

ประเด็นที่ ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่ยังบิดาหรือมารดา เป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดา หรือมารดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ของบิดาหรือมารดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒/๑ (๒) ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิอายุครบยี่สิบปี บริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๒)

ประเด็นที่ ๑๐ เพิ่มความเป็นวรรคสอง ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิง ซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติไทย โดยการสมรส (ร่างมาตรา ๑๓)

ประเด็นที่ ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการถอน สัญชาติไทย โดยกำหนดให้การถอนสัญชาติไทย เป็นอำนาจของรัฐมนตรี และกำหนดให้ผู้ซึ่ง มีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย

โดยมีบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าว
อาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดาหรือ
มารดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกัน
เกินห้าปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติ
ของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝึกฝั
อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการ
กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อ
ประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยาม
ประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อ
ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี
ของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๔)

ประเด็นที่ ๑๒ ยกเลิกมาตรา ๒๐
แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
ในประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการพิจารณา
การถอนสัญชาติไทย ทั้งนี้ เนื่องจากได้เพิ่ม
หมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับ
สัญชาติขึ้นไว้แล้ว (ร่างมาตรา ๑๕)

ประเด็นที่ ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับการ
เสียสัญชาติไทยด้วยเหตุที่ได้รับใบสำคัญ
ประจำตัวคนต่างด้าว ตามกฎหมายว่าด้วย
การทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว (ร่างมาตรา ๑๖)

ประเด็นที่ ๑๔ ให้เพิ่มความเป็น
หมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ
มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘
และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘

หมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรอง เกี่ยวกับสัญชาติ

๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรอง
เกี่ยวกับสัญชาติ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ
ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวง
ยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานสภาพความมั่นคง
แห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนัก
ข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคง
ในราชอาณาจักร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์
การทำงานด้านสัญชาติเป็นที่ประจักษ์
เป็นกรรมการ

โดยให้อธิบดีกรมการปกครอง
เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดี
กรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการ
ของกรมการปกครองอีกสองคน
เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระ
การดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับ
แต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

๓. คณะกรรมการมีหน้าที่เสนอแนะ
และให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการใช้อำนาจ
ตามมาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑
มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒/๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕
มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙

4

หน้าว่าง

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติ แห่งชาติพิจารณาต่อไป โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

โดยที่ปัจจุบันผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยจำนวนมากซึ่งมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจากบิดามีได้สมรสกับมารดาของผู้เกิดหรือมิได้ จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้ และไม่มีกลไกในการกลั่นกรอง เสนอแนะหรือให้ความเห็น ประกอบการพิจารณาและการใช้อำนาจของรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัญชาติ อีกทั้งอัตรา ค่าธรรมเนียมทำพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ทวิ วรรคสองและวรรคสาม)

(๒) กำหนดให้บิดาของผู้เกิดที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดหมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าเป็นบิดาของผู้เกิด (เพิ่มมาตรา ๗ วรรคสอง)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมความเสมอภาคระหว่างชายหญิง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๒) มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ และเพิ่มมาตรา ๑๑ (๔))

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสี่)

(๕) กำหนดให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแล (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

(๖) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการสมรส (เพิ่มมาตรา ๑๖ วรรคสอง)

(๗) ยกเลิกคณะกรรมการพิจารณาถอนสัญชาติและกำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ (ยกเลิกมาตรา ๒๐ เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ และเพิ่มหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)

(๘) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมทำยพระราชบัญญัติ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยจำนวนมากซึ่งมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจากบิดามีได้สมรสกับมารดาของผู้เกิดหรือมิได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงที่รัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้ และไม่มีกลไกในการกลั่นกรอง เสนอแนะหรือให้ความเห็น ประกอบการพิจารณาและการใช้อำนาจของรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัญญาติ อีกทั้งอัตรา ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญญาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสัญญาติ

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๖.๑ เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญญาติ”

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กบออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ รวมทั้งกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมในกรณีที่กฎหมายกำหนดตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

LIRT

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ ให้ผู้ใดเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะรายตามที่เห็นสมควร

- (๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย
  - (๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย
  - (๓) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๖.๓ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดความหมายของ คำว่า “บิดา” ของเด็กที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิด (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๗)

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

“คำว่าบิดาตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม”

๖.๔ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในการสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรของผู้ซึ่งเกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้สัญชาติไทย (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งจะอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใด ภายใต้เงื่อนไขใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง”

๖.๕ แก้ไขเพิ่มเติมความใน (๒) และเพิ่มความเป็น (๔) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิง (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติม (๒) ของมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๘ เพิ่มความเป็น (๔) ของมาตรา ๑๑)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เป็นบุตร ภริยา หรือสามีของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“(๔) เป็นสามีของผู้มีสัญชาติไทย”

๖.๖ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสี่ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสี่ของมาตรา ๑๒)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้ไว้แก่ผู้นั้นเป็นหลักฐาน”

๖.๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒/๑ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้นุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒/๑)

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“มาตรา ๑๒/๑ ในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามมาตรา ๑๒ นั้น บุคคลอื่นอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อนุบาลตามคำสั่งของศาลอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถซึ่งมีหลักฐานแสดงให้เชื่อได้ว่าเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๓) และ (๕) และรัฐมนตรีจะยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามตนก็ได้

(๒) ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐตามที่รัฐมนตรีกำหนด เมื่อได้รับความยินยอมของผู้เยาว์แล้วอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์มาไม่น้อยกว่าสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) และ (๓)

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๖.๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับผู้มีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทยให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ชายหรือหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๖.๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดาหรือมารดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒/๑ (๒) ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป

ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มียุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าว และได้สัญชาติของบิดาหรือมารดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒/๑ (๒) ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มียุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

เมื่อได้พิจารณาความจำนงดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีหลักฐานเชื่อถือได้ว่าผู้นั้น อาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่นได้จริงก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรีจะสั่งระงับการสละสัญชาติไทย รายใดก็ได้”

๖.๑๐ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิง ซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติไทยโดยการสมรส (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี”

๖.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการถอนสัญชาติไทย (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดาหรือมารดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกัน เกินห้าปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

LIRT

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝักใฝ่อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี"

๖.๑๒ ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการพิจารณาการถอนสัญชาติไทย (ร่างมาตรา ๑๕ ยกเลิกมาตรา ๒๐) มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

๖.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นเกี่ยวกับการเสียสัญชาติไทยด้วยเหตุที่ได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๑ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าว และอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย"

๖.๑๔ ให้เพิ่มความเป็น หมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ร่างมาตรา ๑๗ เพิ่มความเป็น หมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

LIRT

"หมวด ๔"

คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญญาชาติ

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญญาชาติ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสัญญาชาติเป็นที่ประจักษ์ เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการมีหน้าที่เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการใช้อำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒/๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ และการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ ในการใช้อำนาจและดำเนินการดังกล่าวให้รัฐมนตรีรับฟังข้อเสนอนแนะและความเห็นของคณะกรรมการประกอบด้วย

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม"

๖.๑๕ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๘ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. บทเฉพาะกาล

- กำหนดให้บทบัญญัติวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๑๙ บทบัญญัติวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

๘. อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

ค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย	ครั้งละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย สำหรับบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้แปลงสัญชาติ เป็นไทยคนหนึ่ง	ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท
(๓) หนังสือสำคัญการแปลง สัญชาติเป็นไทย	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญ การแปลงสัญชาติเป็นไทย	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย	ครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท
(๖) ค่าขออื่น ๆ	ฉบับละ ๑๐๐ บาท

LIRT

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับ
ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘”</p> <p>มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>“คนต่างด้าว” หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย</p> <p>“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้</p> <p>““คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ”</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ</p>

^๑ รก.๒๕๐๘/๖๒/๑พ/๔ สิงหาคม ๒๕๐๘

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง กำหนด ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้น ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ให้แก่ผู้ใดตามที่เห็นสมควรก็ได้</p> <p>(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย (๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย (๓) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทย โดยการเกิด</p> <p>(๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย (๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตาม มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้าย พระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ให้ผู้ใด เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะรายตามที่เห็นสมควร</p> <p>(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย (๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย (๓) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”</p> <p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗ ทวิ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมิได้มีการสมรสกับมารดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็น</p> <p>(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย</p> <p>(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ</p> <p>(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง</p> <p>ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</p> <p>ให้ถือว่าผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย</p>	<p>“คำว่าบิดาตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</p> <p>ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งจะอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใด</p>	<p>เพิ่มเติมความหมายของคำว่าบิดาของผู้เกิดที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้จะไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด หรือมิได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม</p> <p>ปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในการสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และในการกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรของผู้ซึ่งเกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้สัญชาติไทย</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่จะมีการสั่งเป็นอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น</p> <p>มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) มิให้นำมาใช้บังคับ ถ้าผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย</p> <p>(๑) ได้กระทำความดีความชอบเป็นพิเศษต่อประเทศไทย หรือได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ทางราชการซึ่งรัฐมนตรีเห็นสมควร</p> <p>(๒) เป็นบุตรหรือภริยาของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทย</p> <p>(๓) เป็นผู้ได้เคยมีสัญชาติไทยมาก่อน</p>	<p>ภายใต้เงื่อนไขใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง”</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๒) เป็นบุตร ภริยา หรือสามีของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทย”</p> <p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p> <p>“(๔) เป็นสามีของผู้มีสัญชาติไทย”</p>	<p>ปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>ปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ถ้าผู้ประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามวรรคหนึ่ง มีบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายไทย และบุตรนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรพร้อมกับตนได้ โดยบุตรนั้นได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) (๓) (๔) และ (๕) การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทยให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควร อนุญาตให้นำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้ผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ปฏิญาณตนว่า จะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศไทย</p> <p>ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยชอบที่จะขอหนังสือสำคัญ การแปลงสัญชาติเป็นไทยได้</p>	<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้ไว้แก่ผู้นั้นเป็นหลักฐาน”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>ปรับปรุงให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยเพื่อลดภาระแก่ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทย โดยไม่ต้องมายื่นขอหนังสือสำคัญอีก</p>

๑๓

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p> <p>“มาตรา ๑๒/๑ ในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ตามมาตรา ๑๒ นั้น บุคคลอื่นอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ผู้อนุบาลตามคำสั่งของศาลอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถซึ่งมีหลักฐาน แสดงให้เชื่อได้ว่าเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๓) และ (๕) และรัฐมนตรีจะยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามก็ได้</p> <p>(๒) ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐตามที่ รัฐมนตรีกำหนด เมื่อได้รับความยินยอมของผู้เยาว์แล้ว อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความดูแล ของสถานสงเคราะห์มาไม่น้อยกว่าสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) และ (๓)</p> <p>การขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p>	<p>เพื่อให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลได้ และให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนคนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ดังกล่าว</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๓ หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๑๔ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๓ ชายหรือหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดาหรือมารดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒/๑ (๒) ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์</p>	<p>ปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>กำหนดให้ผู้เยาว์ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒/๑ สามารถสละสัญชาติไทยได้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่มิอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>เมื่อได้พิจารณาความจํานงดังกล่าวแล้วเห็นว่า มีหลักฐานเชื่อถือได้ว่าผู้นั้นอาจถือสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่นได้จริงก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรีจะสั่งระงับการสละสัญชาติไทยรายใดก็ได้</p> <p>มาตรา ๑๖ หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติไทยโดยการสมรส อาจถูกถอนสัญชาติไทยได้เมื่อปรากฏว่า</p> <p>(๑) การสมรสนั้นได้เป็นไปโดยปกปิดข้อเท็จจริงหรือแสดงข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ</p> <p>(๒) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐหรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ</p> <p>(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p>	<p>เมื่อได้พิจารณาความจํานงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มีหลักฐานเชื่อถือได้ว่าผู้นั้นอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่นได้จริงก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรีจะสั่งระงับการสละสัญชาติไทยรายใดก็ได้”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p> <p>“การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพื่อให้ชัดเจนว่ารัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติไทยโดยการสมรส</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า</p> <p>(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกันเกินห้าปี นับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ</p> <p>(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝักใฝ่อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น</p> <p>(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ</p> <p>(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p> <p>การถอนสัญชาติไทยตาม (๑) หรือ (๒) ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่ง ส่วนการถอนสัญชาติไทยตาม (๓) หรือ (๔) เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ให้ศาลเป็นผู้สั่ง</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า</p> <p>(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดาหรือมารดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกันเกินห้าปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ</p> <p>(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝักใฝ่อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น</p> <p>(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ</p> <p>(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p> <p>การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี”</p>	<p>ปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และกำหนดให้ชัดเจนว่ารัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าว และได้สัญชาติไทยโดยการสมรส</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ และอธิบดีกรมอัยการเป็นกรรมการ มีหน้าที่พิจารณาการถอนสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙</p> <p>เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏว่า ผู้ใดอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งการ</p> <p>มาตรา ๒๑ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาเป็นคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของบิดาได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดา ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๑ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย”</p>	<p>ยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณาการถอนสัญชาติไทย เนื่องจากได้เพิ่มหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ ขึ้นไว้แล้ว</p> <p>ปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔ คณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p> <p style="text-align: center;">“หมวด ๔ คณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติ</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p>มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับสัญชาติ ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน กรรมการ</p> <p>(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวง การต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาศังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงาน อัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนัก ข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกองอำนวยการรักษา ความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง</p> <p>(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่ง รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้าน สัญชาติเป็นที่ประจักษ์ เป็นกรรมการ</p>	<p>กำหนดให้มีคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับสัญชาติทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็น แก่รัฐมนตรีในการใช้อำนาจตามกฎหมาย</p>

พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>มาตรา ๒๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน</p> <p>มาตรา ๒๗ คณะกรรมการมีหน้าที่เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการใช้อำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒/๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๕ และการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ ในการใช้อำนาจและดำเนินการดังกล่าว ให้รัฐมนตรีรับฟังข้อเสนอนแนะและความเห็นของคณะกรรมการประกอบด้วย</p> <p>มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม”</p>	

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๙ บทบัญญัติวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย</p> <p>มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน</p> <p>เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในครั้งนี้มีผลครอบคลุมถึงผู้เกิดในราชอาณาจักรโดยมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยเนื่องจากบิดาของผู้เกิดมิได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมิได้จดทะเบียนรับผู้เกิดนั้นเป็นบุตร</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p style="text-align: center;">ค่าธรรมเนียม</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๒) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย สำหรับบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยคนหนึ่ง ครั้งละ ๒,๕๐๐ บาท</p> <p>(๓) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย ฉบับละ ๕๐๐ บาท</p> <p>(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย ฉบับละ ๕๐๐ บาท</p> <p>(๕) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>(๖) ค่าขออื่น ๆ ฉบับละ ๕ บาท</p>	<p style="text-align: center;">ค่าธรรมเนียม</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ครั้งละ ๑๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๒) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย สำหรับบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยคนหนึ่ง ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๓) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>(๕) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย ครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท</p> <p>(๖) ค่าขออื่น ๆ ฉบับละ ๑๐๐ บาท</p>	

1

หน้าว่าง

เรื่องเสร็จที่ ๗๔๗/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๒๕๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยเพิ่มอำนาจรัฐมนตรีในการออกข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ (ร่างมาตรา ๔)

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการสั่งให้ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยโดยผลของข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป แทนการสั่งให้ได้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๕)

๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยปรับปรุงคุณสมบัติของผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทยกรณีที่เป็นสามีของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทย หรือเป็นสามีของผู้มีสัญชาติไทย เพื่อให้สามารถแปลงสัญชาติเป็นไทยได้สะดวกและรัดกุมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๗)

LIART

๑.๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยกำหนดให้ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยต้องมีหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย (ร่างมาตรา ๘)

๑.๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีมารดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ (ร่างมาตรา ๙)

๑.๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ โดยยกเลิกคณะกรรมการพิจารณาการถอนสัญชาติไทย และเพิ่มบทนิยามคณะกรรมการในมาตรา ๔ และเพิ่มหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ พร้อมทั้งปรับปรุงมาตรา ๙ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยให้คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติมีหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ได้สัญชาติไทย การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทย การถอนสัญชาติไทย และการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กลับคืนสัญชาติไทย (ร่างมาตรา ๓ ร่างมาตรา ๖ ร่างมาตรา ๘ ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

๑.๗ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๓. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ เพิ่มเติมความหมายของบิดาของเด็กที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า ปัญหาการไร้สัญชาติของบุคคลจำนวนมากเป็นผลจากการที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มิได้กำหนดให้ชัดเจนว่าบิดาซึ่งมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๑) หมายความว่ารวมถึงบิดาในทางข้อเท็จจริงด้วย กระทรวงมหาดไทยจึงถือปฏิบัติว่าบิดาของเด็กที่จะได้รับสัญชาติไทยตามหลักสายโลหิตนั้นจะต้องเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายในขณะที่เด็กเกิดเท่านั้น ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติและเพื่อให้เกิดความชัดเจน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงเห็นควรเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยกำหนดให้บิดาของเด็กที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดหมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่าผู้นั้นจะจดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิดในขณะที่ผู้เกิดเกิดหรือในภายหลังหรือไม่ หรือจะได้มีการจดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรหรือไม่ (ร่างมาตรา ๕)

๓.๒ ปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในการสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรของผู้ซึ่งเกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้สัญชาติไทย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า การปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในวรรคสองของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยปรับปรุงให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปได้นั้นยังไม่สามารถแก้ปัญหาของ คนไร้สัญชาติในราชอาณาจักรไทยที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในปัจจุบันได้ ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า วรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดบทสันนิษฐานให้ถือว่าผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยเป็นผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองนั้นเป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อหลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ให้นิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลไม่มีความผิดในคดีอาญา ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมวรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรของผู้เกิดในราชอาณาจักรซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยดังกล่าว แต่ทั้งนี้ในการออกกฎกระทรวงดังกล่าวนี้ รัฐมนตรีจะต้องคำนึงทั้งเรื่องความมั่นคงและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน (ร่างมาตรา ๖)

๓.๓ ปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิง

โดยที่กระทรวงมหาดไทยได้เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคอันเป็นหลักที่ได้รับการรับรองโดยมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงเห็นว่า เพื่อให้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีความสอดคล้องกับหลักความเสมอภาคดังกล่าวอย่างแท้จริง และเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ ดังกล่าว กรณีมีความจำเป็นต้องปรับปรุงมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๑ ให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคด้วย (ร่างมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๘ ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๖)

๓.๔ ปรับปรุงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย

การที่กระทรวงมหาดไทยได้เสนอแก้ไขมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยกำหนดให้ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยต้องมีหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ

เป็นไทยนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นชอบด้วยกับแนวทางดังกล่าวเนื่องจากหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติไทยเป็นเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนอื่น ๆ กรณีจึงสมควรกำหนดให้ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยต้องมีหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยดังกล่าว อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นควรปรับปรุงโดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้ซึ่งแปลงสัญชาติเป็นไทยในทันทีที่การได้สัญชาติไทยมีผลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อเป็นการลดภาระของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทยในการดำเนินการเพื่อขอรับหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยดังกล่าว (ร่างมาตรา ๙)

๓.๕ เพิ่มเติมให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า โดยที่ข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่ามีคนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์ของรัฐจำนวนมากประสงค์ที่จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแต่ไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่มีความสามารถทางกฎหมาย (legal capacity) ที่จะยื่นขอแปลงสัญชาติเป็นไทยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และไม่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับการขอรับสัญชาติโดยทั่วไปเป็นเรื่องที่มีผลเฉพาะตัวไม่อาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนกันเว้นแต่กรณีบิดามารดาขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังนั้น เพื่อเป็นการเปิดช่องทางเยียวยาปัญหาของคนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์ของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีคนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนไร้สัญชาติ สมควรกำหนดมาตรา ๑๒/๑ เพิ่มเติมโดยให้ผู้อนุบาลตามคำสั่งศาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐตามที่รัฐมนตรีกำหนดสามารถยื่นขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลได้ พร้อมทั้งกำหนดให้คนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ที่ประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยดังกล่าวได้รับยกเว้นคุณสมบัติบางประการตามมาตรา ๑๐ ด้วย

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะได้สัญชาติไทยใช้ช่องทางตามมาตรา ๑๒/๑ เป็นช่องทางในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นสมควรกำหนดเงื่อนไขในมาตรา ๑๒/๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนคนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ได้ นอกจากนี้ เพื่อมิให้การขอแปลงสัญชาติเป็นไทยเป็นเหตุให้ผู้เยาว์เสียสิทธิในสัญชาติเดิมของตนและขัดต่อเจตนาของผู้เยาว์ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงเห็นควรกำหนดให้ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์ก่อนดำเนินการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย พร้อมทั้งปรับปรุงมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้สอดคล้องกันโดยกำหนดให้ผู้เยาว์ซึ่งได้สัญชาติไทยสามารถสละสัญชาติไทยได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มียุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๒)

๓.๖ เพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าว และได้สัญชาติไทยโดยการสมรส

โดยที่มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มิได้กำหนดว่าการถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าว และได้สัญชาติไทยโดยการสมรสนั้นเป็นอำนาจของรัฐมนตรี ประกอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงเห็นควรกำหนดเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ ให้การถอนสัญชาติไทยเป็นอำนาจของรัฐมนตรีเพื่อความชัดเจน (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๗ ปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยที่ให้ยกเลิกคณะกรรมการพิจารณาเพิกถอนสัญชาติตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และกำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีแล้ว เห็นชอบด้วยกับหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ แต่เห็นว่าการกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นกรรมการโดยตำแหน่งนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการโดยเฉพาะปัญหาในด้านองค์ประชุม จึงได้ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติใหม่ โดยให้ผู้แทนหน่วยงานเป็นกรรมการโดยตำแหน่งแทนหัวหน้าหน่วยงานเพื่อความต่อเนื่อง พร้อมทั้งปรับปรุงให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาใช้อำนาจของรัฐมนตรี และการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย นอกจากนี้ ได้กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติด้วย (ร่างมาตรา ๓ ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๗)

๓.๘ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ยกเว้นในกรณีของอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับคำขออื่น ๆ ที่ได้กำหนดเพิ่มจากอัตราเดิมที่กำหนดไว้ ฉบับละ ๕ บาท เป็น ฉบับละ ๑๐๐ บาท

LIRT

๔. ความเห็นที่ขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานกับคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้แก้ไขเพิ่มเติม ในประเด็นดังต่อไปนี้

๔.๑ การปรับปรุงความหมายของคำว่าบิดาของผู้เกิด

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเห็นว่าการปรับปรุงให้บิดาของผู้เกิดที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดหมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ว่าผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตรก็ตาม จะส่งผลให้คนต่างด้าวจำนวนมากได้สัญชาติไทยโดยไม่มีกรณีสืบย้อน และอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศได้ นอกจากนี้ มาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดกระบวนการคัดกรองในการให้สัญชาติไทยไว้แล้ว โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเฉพาะรายให้ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยได้สัญชาติไทยอยู่แล้ว กรณีจึงไม่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงความหมายของบิดาของเด็กเพิ่มในมาตรา ๗ แต่อย่างไรก็ตาม

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานผู้ปฏิบัติถือว่าบิดาตามมาตรา ๗ (๑) ต้องเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายในขณะที่บุคคลดังกล่าวเกิดเท่านั้น เนื่องจากวิทยาการในอดีตไม่สามารถตรวจพิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตรได้ถูกต้องแน่นอน แต่วิทยาการด้านพันธุวิศวกรรมในปัจจุบันได้พัฒนาจนทำให้การพิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตรนั้นสามารถให้ผลที่ถูกต้องแน่นอน ประกอบกับการปรับปรุงความหมายดังกล่าวได้กำหนดไว้ด้วยการพิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตรในกรณีดังกล่าวนั้นจะต้องดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มิได้เป็นการให้สัญชาติไทยโดยอัตโนมัติ การกำหนดให้บุคคลได้รับสัญชาติไทยโดยเหตุที่บิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยตามกระบวนการดังกล่าว จึงมิใช่การเปิดช่องให้มีการแอบอ้างขอรับสัญชาติไทยได้ และไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

๔.๒ เพิ่มเติมให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเห็นว่าการเพิ่มบทบัญญัติให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลได้นั้นจะส่งผลให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะได้สัญชาติไทยอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายเป็นช่องทางในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย อีกทั้งยังอาจเป็นการกระตุ้นให้เกิดการละทิ้งเด็กให้อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์ของรัฐมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า การกำหนดให้ผู้อนุบาลตามคำสั่งศาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถยื่นขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความดูแลได้ พร้อมทั้งกำหนดให้คนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ซึ่งประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยดังกล่าวได้รับยกเว้นคุณสมบัติบางประการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ อันเป็นคุณสมบัติที่คนไร้ความสามารถและผู้เยาว์โดยทั่วไปไม่มี จะช่วยแก้ปัญหาการไร้สัญชาติของคนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์ของรัฐได้โดยไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวเป็นแต่เพียงการให้สิทธิแก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ในสถานสงเคราะห์ของรัฐที่จะให้ผู้อื่นดำเนินการร้องขอแทนตน และได้รับยกเว้นคุณสมบัติบางประการที่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ไม่อาจมีคุณสมบัติดังกล่าวได้เท่านั้น รัฐมนตรียังคงมีดุลพินิจอย่างสมบูรณ์ในการพิจารณาให้หรือไม่ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลดังกล่าว นอกจากนี้สถานสงเคราะห์ของรัฐเฉพาะบางแห่งที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเท่านั้นที่ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์จะสามารถดำเนินการแทนผู้เยาว์ได้ อีกทั้งรัฐมนตรียังสามารถกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยไว้ในกฎกระทรวงได้อีกด้วย ซึ่งในกรณีนี้รัฐมนตรีมีอำนาจในการวางกลไกการตรวจสอบมิให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะได้สัญชาติไทยอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายเป็นช่องทางในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บทความ

ก้าวที่คืบเพื่อสิทธิเด็กไร้สัญชาติ*

เป็นที่น่ายินดีกับบุคคลไร้สัญชาติเกือบ ๔ แสนคน ที่ได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีทั้งเด็กและเยาวชน แม้พวกเขาได้เกิด เติบโต และเรียนหนังสือ ในประเทศไทย แต่เพราะความที่ไร้สัญชาติจึงทำให้ต้องเสียสิทธิและโอกาสดี ๆ ในชีวิตไป ที่ผ่านมารัฐบาลได้พยายามปลดปล่อยทุกข์ที่เกิดขึ้น เห็นได้จากมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้วางแนวคิออกเอกสารแสดงตนให้แก่ผู้ไร้สัญชาติทุกคนที่ปรากฏตัว ในประเทศไทย เป็นการรับรองสิทธิในความเป็นบุคคลตามกฎหมาย ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการ สถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามการเสนอ ของกระทรวงมหาดไทย โดยให้มีการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน สำหรับบุคคล ที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร และเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัย ในประเทศติดต่อกันเป็นเวลานาน

กว่า ๒ ปีที่ผ่านมา การดำเนินงานตามมติ ครม. ยังมีความล่าช้าในการคืนสัญชาติแก่ผู้ที่เกิด ก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งถูกถอนสัญชาติจากคำสั่ง ปว. ๓๓๗ โดยให้ไปแสดงตนและ หลักฐานที่อำเภอโดยตรง และอำเภอจะออกบัตรประชาชนให้ ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการและประชาชน ยังไม่ทราบ หรือเป็นเพราะข้าราชการไม่กระทำตามมติ ครม. หรือบางรายทราบแล้ว แต่มีเจตนา กระทำการทุจริต

กรณี ครม. มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามที่ กระทรวงมหาดไทยเสนอ พร้อมส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ก่อนส่งให้ คณะกรรมการประสานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (วิป สนช.) พิจารณาแล้วเสนอสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ (สนช.) พิจารณาต่อไป เพื่อให้กฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่บังคับใช้ในปัจจุบันมี ความสอดคล้องกับความเป็นจริงกรณีบุคคลจะได้รับสัญชาติไทย โดยการเพิ่มอำนาจให้รัฐมนตรี สั่งเป็นการทั่วไปได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ครม. กำหนด

คาดหวังว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงมหาดไทย สภาความมั่นคงแห่งชาติ วิป สนช. และ สนช. จะได้ร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ซึ่ง ณ วันนี้มีร่างอยู่ ๒ ฉบับ ๆ หนึ่งเป็นของรัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทย อีกฉบับเป็นของ สนช. ที่แม้จะมีความแตกต่างกันในเนื้อหา แต่ก็มีเป้าหมายเดียวกัน จึงน่าจะหล่อหลอมรวมกันได้ ประการสำคัญขออย่าได้ตะถ่วง โยนกันไปโยนกันมา พายเรืออยู่ในอ่าง ทำให้เกิดความล่าช้าอีกเลย เพราะหากมีการเร่งรัดพิจารณาบังคับใช้กฎหมายให้แล้วเสร็จในรัฐบาลชุดนี้ได้ ก็เชื่อว่าจะเกิด ประโยชน์คุณูปการแก่สิทธิเด็กและเยาวชนผู้ไร้สัญชาติภายใต้ร่มพระบารมี.

* ที่มา: <http://www.dailynews.co.th>

หลักกฎหมายสัญชาติยุคโลกาภิวัตน์^๕

การย้ายถิ่นของประชาชนข้ามรัฐนับตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๒๐ จวบจนกระทั่งปัจจุบันทั้งที่ผิดและถูกกฎหมาย ไม่ว่าจะไปในรูปของแรงงานข้ามชาติ ผู้อพยพพลัดถิ่น ผู้อพยพจากดินแดนอาณานิคมเดิม และอีกในหลายรูปแบบ ได้ก่อให้เกิดภาวะที่รัฐแต่ละรัฐต้องเผชิญกับประชาชนที่เป็นคนกลุ่มใหม่ ซึ่งไม่ได้สืบเนื่องมาจากผู้คนในดินแดนของตน

ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางทั่วโลก ค.ศ.๑๙๕๕ ในเยอรมนีมีผู้อพยพต่างชาติคิดเป็น ๙ เปอร์เซ็นต์ของประชาชนทั้งหมด ในสวีตเซอร์แลนด์ ๑๙ เปอร์เซ็นต์ ค.ศ.๑๙๕๖ ในสหรัฐอเมริกา มีเด็กที่เกิดจากครอบครัวชาวต่างชาติจำนวน ๒๕ ล้านคน แคนาดา ๕ ล้านคน ฯลฯ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายของประชาชนอย่างขนานใหญ่มีผลต่อแนวความคิดเรื่องการให้สัญชาติต่อประชาชนต้องเปลี่ยนไป

หลักกฎหมายสำคัญในการให้สัญชาติต่อประชาชนในแต่ละรัฐ มี ๒ ประการสำคัญด้วยกัน คือ หลักดินแดนและหลักสืบสายโลหิต

๑. หลักดินแดน (jus soli หรือ law of the soil) จะเป็นการให้สัญชาติต่อบุคคลที่เกิดก่อกำเนิดขึ้นภายในดินแดนของรัฐ ในอดีตการให้สัญชาติในลักษณะนี้เป็นไปอย่างกว้างขวาง แต่ปัจจุบันมักมีข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัติของบิดามารดาเพิ่มเติม เช่น ต้องไม่มีผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น ประเทศที่ให้ความสำคัญกับหลักกฎหมายนี้ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร

๒. หลักสืบสายโลหิต(jus sanguinis หรือ law of blood) แนวความคิดนี้จะให้สัญชาติแก่บุคคลที่เกิดก่อกำเนิดขึ้นจากคนที่ถือสัญชาติรัฐนั้นๆ เช่น หากบิดามีสัญชาติของรัฐเอ บุตรที่เกิดมาก็จะได้สัญชาติของรัฐเอ ไม่ว่าจะถือกำเนิดขึ้นในหรือนอกรัฐนั้นก็ตาม แนวความคิดแบบนี้มีอิทธิพลในกลุ่มประเทศแถบยุโรปและญี่ปุ่น

ในความเป็นจริง แต่ละประเทศมักใช้ทั้งหลักดินแดนและหลักสืบสายโลหิตควบคู่กันไป โดยอาจให้น้ำหนักกับหลักการให้สัญชาติแบบใดแบบหนึ่งมากกว่า แต่ทั้งนี้ก็ยังคงยอมรับหลักการให้สัญชาติอีกแบบ เช่น ประเทศที่ยึดหลักดินแดนเป็นหลัก ก็สามารถให้หลักสืบสายโลหิตประกอบในการให้สัญชาติแก่บุคคลที่เกิดก่อกำเนิดจากบิดาหรือมารดาที่มีสัญชาติของตนได้

หลักการให้สัญชาติที่กล่าวมา มีอุดมคติพื้นฐานที่เชื่อว่าประชาชนของตนต้องสืบเชื้อสายจากบุคคลที่อยู่ภายในรัฐของตน หรือไม่ก็ต้องถือกำเนิดขึ้นในดินแดนที่รัฐนั้นมีอำนาจเหนืออยู่ การให้สัญชาติในลักษณะเช่นนี้ย่อมประสบปัญหาอย่างยิ่งยวด เมื่อเผชิญกับปรากฏการณ์ย้ายถิ่นในรอบศตวรรษที่ผ่านมา

ด้วยเหตุผลว่า ด้านหนึ่งรัฐไม่สามารถรับบุคคลเหล่านี้มาเป็นพลเมืองของตนได้ด้วยข้อจำกัดในทางกฎหมาย ผู้อพยพข้ามชาติรุ่นแรกเป็นบุคคลที่ไม่ได้สืบเชื้อสายจากคนสัญชาติของรัฐที่ตนเข้าไปอาศัยอยู่ และขณะเดียวกันก็ไม่ได้ถือกำเนิดขึ้นภายในดินแดนของรัฐนั้น

^๕ สมชาย ปรีชาศิลปกุล สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มติชน วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๙๕๘๘.

อีกด้านหนึ่งก็เป็นผลจากการจะผลักดันให้ผู้อพยพออกจากประเทศ ก็เป็นนโยบายที่ยากจะปฏิบัติได้จริง ไม่เฉพาะเพียงในด้านของจำนวนผู้อพยพที่มีอยู่อย่างมากมายเท่านั้น แต่ผู้อพยพทั้งที่ถูกและผิดกฎหมายไม่อาจหวนกลับคืนประเทศเดิมของตนได้ เฉพาะอย่างยิ่งกับประชากรรุ่นที่สองหรือสามของผู้อพยพที่ถือกำเนิดขึ้นในรัฐอื่น ไม่รู้จักบ้านเกิดเมืองนอนของพ่อแม่ วัฒนธรรมของสังคมเดิม ไม่ว่าจะเป็เด็กที่เกิดจากแรงงานข้ามชาติ ผู้ลี้ภัยสงคราม

หลายประเทศจึงได้เปลี่ยนแปลงหลักกฎหมายที่สำคัญในการให้สัญชาติแก่ประชาชนในช่วง ๒ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยการหันมาพิจารณาถึงระยะเวลาของการพักอาศัยอยู่ในดินแดนของรัฐนั้นๆ เป็นเงื่อนไขในการให้สัญชาติ หรือเรียกว่าหลักพำนักอาศัย (jus domicili) เข้ามาพิจารณาประกอบกับหลักดินแดนและหลักสืบสายโลหิต

การพิจารณาถึงหลักดินแดนประกอบกับหลักพำนักอาศัย เกิดขึ้นในฝรั่งเศส อิตาลี เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ ประเทศต่างๆ เหล่านี้มีกฎหมายในการให้สัญชาติแก่เด็กที่เกิดจากชาวต่างชาติในดินแดนของรัฐ ทั้งนี้ จะต้องมึระยะเวลาอาศัยอยู่ในประเทศมาช่วงหนึ่งและอาจมีเงื่อนไขอื่น ๆ ประกอบ เช่น ค.ศ.๑๙๙๓ ฝรั่งเศสจะให้สัญชาติแก่เด็กที่เกิดภายในประเทศ แต่เด็กจะต้องอาศัยอยู่ในประเทศฝรั่งเศสอย่างน้อย ๕ ปี ก่อนอายุ ๑๘ ปี การได้สัญชาติเป็นการได้โดยอัตโนมัติจนกว่าบุคคลนั้นจะปฏิเสธการได้รับอย่างชัดเจน

สำหรับการพิจารณาหลักสืบสายโลหิตประกอบหลักพำนักอาศัย จะเป็นการเปิดโอกาสเพิ่มมากขึ้นกับผู้อพยพที่ยังมีอายุน้อยในการให้สิทธิแปลงสัญชาติ ค.ศ. ๑๙๙๐

กฎหมายว่าด้วยชาวต่างชาติของเยอรมนี (German Foreigners Law) ให้สิทธิในการแปลงสัญชาติแก่ชาวต่างชาติอายุ ๑๖ ถึง ๒๓ ปี ที่พักอาศัยในเยอรมนีมาอย่างน้อย ๘ ปี และใช้เวลา ๖ ปี ในโรงเรียนของเยอรมนี ไม่เคยกระทำความผิดอุกฉกรรจ์

ในประเทศไทย มีผู้อพยพข้ามชาติเป็นจำนวนมากที่เผชิญกับความยุ่งยากเรื่องสัญชาติ เช่น ชาวมอญที่จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ลี้ภัยชาวพม่าบริเวณชายแดนไทย-พม่า ชาวม้งนับหมื่นที่พักอาศัยที่วัดถ้ำกระบอก ลูกหลานของชาวเวียดนามในภาคอีสาน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น ตัวอย่างของการย้ายถิ่นที่ในปัจจุบัน ก็ยังคงไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ แม้จะมีความพยายามมาอย่างยาวนาน

สาเหตุของการจมอยู่ในปัญหานี้ เนื่องจากพื้นการมองว่าสัญชาติเป็นสถานการณ์ของการเป็นอย่างไรอย่างใด ระหว่างการเป็นหรือไม่เป็นคนสัญชาติไทย แต่จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงการแบ่งแยกอย่างเด็ดขาดระหว่างการเป็นหรือไม่เป็น จะไม่สามารถเยียวยาปัญหานี้ให้บรรเทาลงได้

กฎหมายสัญชาติของไทย หลักดินแดนและหลักสืบสายโลหิตยังคงมีอิทธิพลอย่างมาก ทำให้ไม่อาจรับเอากลุ่มบุคคลเหล่านี้เข้ามาเป็นพลเมืองไทย ในขณะที่เดียวกันการส่งกลับก็เป็นเรื่องที่แทบจะเป็นไปไม่ได้ เฉพาะอย่างยิ่งกับบุคคลที่เป็นลูกหลานของผู้อพยพที่เกิดในประเทศไทย

แม้ในกฎหมายสัญชาติของไทย จะมีการยอมรับหลักการพำนักอาศัยของบุคคลบางประเภท เพื่อเป็นเงื่อนไขของการแปลงสัญชาติมาเป็นคนสัญชาติไทย แต่ขั้นตอนของการแปลงสัญชาติ

ก็เป็นไปอย่างยากลำบาก ทำให้มีลูกหลานของผู้อพยพจำนวนน้อยมากที่ได้ประโยชน์จากการแปลงสัญชาติ

หนทางเดียวที่จะเผชิญกับปัญหานี้ก็คือ การปรับกฎหมายสัญชาติให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริง และยอมรับหลักเรื่องการพำนักอาศัยเข้าประกอบการพิจารณาการให้สัญชาติต่อผู้อพยพมากขึ้น.

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๑๗๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

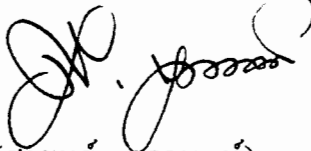
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... ๑๘๒
วันที่..... ๑๔ พ.ย. ๒๕๕๐
เวลา..... ๑๑.๒๐ น.

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... ๑๘๒ / ๑๕๕๐
วันที่..... ๑๔ / ๑๑ / ๕๐
เวลา..... ๑๒.๑๐ น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๐/๐.1056/D/๘)

www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๓๐๗/๒๕๕๐ วันที่ ๑๔ / ๑๑ / ๕๐
เวลา ๑๒.๒๕ สังกัด พล.
สำนักการประชุม

LIRT

๙

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ทวิ วรรคสองและวรรคสาม)

(๒) กำหนดให้บิดาของผู้เกิดที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดหมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าเป็นบิดาของผู้เกิด (เพิ่มมาตรา ๗ วรรคสอง)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมความเสมอภาคระหว่างชายหญิง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๒) มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ และเพิ่มมาตรา ๑๑ (๕))

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสี่)

(๕) กำหนดให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแล (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

(๖) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการสมรส (เพิ่มมาตรา ๑๖ วรรคสอง)

(๗) ยกเลิกคณะกรรมการพิจารณาถอนสัญชาติและกำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ (ยกเลิกมาตรา ๒๐ เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ และเพิ่มหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)

(๘) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมทำยพระราชบัญญัติ

(๔)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยจำนวนมากซึ่งมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจากบิดามีได้สมรสกับมารดาของผู้เกิดหรือมิได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้ และไม่มีกลไกในการกลั่นกรอง เสนอแนะหรือให้ความเห็น ประกอบการพิจารณาและการใช้อำนาจของรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัญชาติ อีกทั้งอัตรา ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๖)

(๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย

(๓) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

“คำว่าบิดาตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งจะอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใด ภายใต้เงื่อนไขใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เป็นบุตร ภริยา หรือสามีของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ที่ได้กลับคืนสัญชาติไทย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“(๔) เป็นสามีของผู้มีสัญชาติไทย”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้ไว้แก่ผู้นั้นเป็นหลักฐาน”

LIART

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“มาตรา ๑๒/๑ ในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามมาตรา ๑๒ นั้น บุคคลอื่นอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อนุบาลตามคำสั่งของศาลอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถซึ่งมีหลักฐานแสดงให้เห็นเชื่อได้ว่าเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๓) และ (๕) และรัฐมนตรีจะยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามตนก็ได้

(๒) ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐตามที่รัฐมนตรีกำหนด เมื่อได้รับความยินยอมของผู้เยาว์แล้วอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์มาไม่น้อยกว่าสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) และ (๓)

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ชายหรือหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดาหรือมารดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒/๑ (๒) ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มียุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

เมื่อได้พิจารณาความจำนงดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีหลักฐานเชื่อถือได้ว่าผู้นั้นอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่นได้จริงก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรีจะสั่งระงับการสละสัญชาติไทยรายใดก็ได้”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดาหรือมารดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาดูติดต่อกันเกินห้าปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝึกฝัอยู่ในสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับ
สัญญาติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติ
สัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“หมวด ๔
คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญญาติ

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญญาติ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงาน
สภาพความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์
การทำงานด้านสัญญาติเป็นที่ประจักษ์ เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการ
ปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการมีหน้าที่เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรี
ในการใช้อำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒/๑ มาตรา ๑๔
มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ และการออก
กฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ ในการใช้อำนาจและดำเนินการดังกล่าวให้รัฐมนตรีรับฟัง
ข้อเสนอแนะและความเห็นของคณะกรรมการประกอบด้วย

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการ
ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการ
พิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการ
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของ
คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมทนายพระราชบัญญัติสัญญาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมทนายพระราชบัญญัตินี้แทน

(๑๐)

มาตรา ๑๙ บทบัญญัติวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิด
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(๑๑)

ค่าธรรมเนียม

---

(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย	ครั้งละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทยสำหรับ บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของ ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยคนหนึ่ง	ครั้งละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ เป็นไทย	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย	ครั้งละ	๒,๐๐๐ บาท
(๖) ค่าขออื่น ๆ	ฉบับละ	๑๐๐ บาท

**บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยจำนวนมากซึ่งมีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจากบิดามีได้สมรสกับมารดาของผู้เกิดหรือมิได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้ และไม่มีการกลไกในการกลั่นกรอง เสนอแนะ หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาและการใช้อำนาจของรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัญชาติ อีกทั้งอัตราค่าธรรมเนียมทำพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงในเรื่องอื่นด้วยนอกจากการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

๒.๒ กำหนดความหมายของบิดาของเด็กที่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

มาตรา ๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้กำหนดให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ถือว่าบิดาตามมาตรา ๗ (๑) หมายความว่าผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ว่าผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการได้สัญชาติไทยของผู้เกิดโดยมีบิดาซึ่งเป็นผู้มีสัญชาติไทย

แต่ในขณะที่เกิดนั้นบิดาไม่ได้สมรสกับมารดา และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดนั้นเป็นบุตร เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานผู้ปฏิบัติถือว่าบิดาตามมาตรา ๗ (๑) ต้องเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย ในขณะที่บุคคลดังกล่าวเกิดเท่านั้น การที่บิดาได้สมรสกับมารดาของเด็กหรือจดทะเบียนรับรองเด็กเป็นบุตรหลังจากที่เด็กเกิดแล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้เด็กนั้นได้สัญชาติไทย เพราะวิทยาการในอดีตไม่สามารถตรวจพิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตรได้อย่างเด็ดขาด ดังนั้น หากกฎหมายเปิดช่องให้ตีความว่าบิดาของเด็กหมายความว่าบิดาตามข้อเท็จจริงแล้ว กรณีอาจมีปัญหามีบุคคลจำนวนมากอาศัยบทบัญญัติมาตรา ๗ (๑) เป็นช่องทางในการได้สัญชาติไทยตามหลักสายโลหิตและอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศได้

อย่างไรก็ดี โดยที่เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรมในปัจจุบันได้พัฒนามากขึ้น การพิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตรนั้นสามารถทำได้โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และสามารถให้ผลที่ชัดเจนและแน่นอน ประกอบกับการดำเนินการพิสูจน์ความเป็นบิดาและบุตรนั้นจะต้องดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การกำหนดให้บุคคลได้รับสัญชาติไทยโดยเหตุที่บิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยตามหลักสายโลหิตจึงไม่เป็นการเปิดช่องให้มีการแอบอ้างขอรับสัญชาติไทยได้ ดังนั้น การกำหนดความหมายของบิดาในวรรคสองของมาตรา ๗ จึงไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

๒.๓ ปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในการสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรของผู้ซึ่งเกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้สัญชาติไทย

มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ปรับปรุงอำนาจของรัฐมนตรีในวรรคสองของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปนั้นเป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติปัจจุบันและยังมีผลให้การแก้ไขปัญหาค้นไร้สัญชาติในประเทศไทยสามารถดำเนินการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ร่างมาตรา ๖ ยังได้ปรับปรุงวรรคสามของของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรของผู้เกิดในราชอาณาจักรซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิดช่องให้ผู้เกิดในราชอาณาจักรซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยสามารถอยู่อาศัยและดำรงชีพได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ให้นิสิฐานไว้ก่อนว่า บุคคลไม่มีความผิดในคดีอาญา

๒.๔ ปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิง

โดยที่มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้รับรองหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิง ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จึงได้ปรับปรุงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ให้สอดคล้องกับหลักดังกล่าว โดยมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....ได้ปรับปรุง (๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยให้สามีของผู้ซึ่งแปลงสัญชาติเป็นไทยหรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทยได้รับการยกเว้นคุณสมบัติในด้านภูมิสำเนาในราชอาณาจักรและความรู้ภาษาไทยในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยเช่นเดียวกับกรณีภริยาของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทยในปัจจุบัน ในการนี้ มาตรา ๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้เพิ่ม (๔) ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เพื่อให้สามีของผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยสามารถขอแปลงสัญชาติไทยได้ง่ายขึ้นกว่าเดิมโดยการกำหนดให้ได้รับยกเว้นคุณสมบัติในด้านภูมิสำเนาในราชอาณาจักรและความรู้ภาษาไทยในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับกรณีภริยาซึ่งเป็นคนต่างด้าวของผู้มีสัญชาติไทยที่สามารถขอสัญชาติไทยได้ด้วยเหตุของการสมรสตามมาตรา ๙ โดยไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ แต่อย่างใด

สำหรับมาตรา ๑๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นั้น เป็นการแก้ไขปรับปรุงมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยให้ชายซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวมีสิทธิสละสัญชาติไทยได้เช่นเดียวกับหญิงซึ่งมีสัญชาติไทย และได้สมรสกับคนต่างด้าว ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ส่วนมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งแก้ไขปรับปรุงมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น เป็นการแก้ไขปรับปรุงให้ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีมารดาเป็นคนต่างด้าวสามารถสละสัญชาติไทย (มาตรา ๑๔) ถูกถอนสัญชาติไทย (มาตรา ๑๗) หรือเสียสัญชาติไทยด้วยเหตุที่ได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (มาตรา ๒๑) เช่นเดียวกับกรณีของผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีบิดาเป็นคนต่างด้าวเพื่อให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒.๕ ปรับปรุงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย

มาตรา ๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ปรับปรุงความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ จากเดิมที่กำหนดให้ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยสามารถขอหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ เป็นให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้ซึ่งแปลงสัญชาติเป็นไทยเมื่อการแปลงสัญชาติเป็นไทยมีผลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยโดยทั่วไปนั้น จำเป็นจะต้องใช้หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยในการขอเปลี่ยนแปลงรายการ

ทางทะเบียนอื่นอยู่แล้ว การกำหนดเช่นนี้จึงมีผลเป็นการลดภาระของผู้แปลงสัญชาติเป็นไทย ในการดำเนินการขอรับหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยดังกล่าว

๒.๖ กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้อนุบาลหรือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐ สามารถขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์

โดยที่ข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่ามีคนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลของผู้อนุบาลและสถานสงเคราะห์ของรัฐจำนวนมากประสงค์ที่จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแต่ไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่มีความสามารถทางกฎหมายในการยื่นขอแปลงสัญชาติเป็นไทยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ประกอบกับการขอรับสัญชาติเป็นเรื่องที่มีผล เฉพาะตัวที่ไม่อาจมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทนกันได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีบทบัญญัติของ กฎหมายยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะ เช่น กรณีบิดามารดาขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตร ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อเยียวยาปัญหาของคนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ที่อยู่ในความดูแลของ สถานสงเคราะห์ของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีคนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนไร้สัญชาติ มาตรา ๑๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จึงกำหนดให้เพิ่มมาตรา ๑๒/๑ ในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยยกเว้นให้ผู้อนุบาลตามคำสั่งศาลหรือผู้ปกครอง สถานสงเคราะห์ของรัฐสามารถยื่นขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ ที่อยู่ในความดูแลได้ พร้อมทั้งกำหนดให้คนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ที่ประสงค์ จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยดังกล่าวได้รับยกเว้นคุณสมบัติบางประการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ อันเป็นคุณสมบัติที่คนไร้ความสามารถและผู้เยาว์ โดยทั่วไปไม่มี

อย่างไรก็ดี เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่คนต่างด้าวซึ่งประสงค์ จะได้สัญชาติไทยจะอาศัยบทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ ในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย มาตรา ๑๒/๑ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการขอแปลงสัญชาติ เป็นไทยแทนคนไร้ความสามารถหรือผู้เยาว์ได้ นอกจากนี้ เพื่อมิให้การขอแปลงสัญชาติเป็นไทย เป็นเหตุให้ผู้เยาว์เสียสิทธิในสัญชาติเดิมของตนหรือโดยขัดต่อเจตนาของผู้เยาว์ มาตรา ๑๒/๑ ได้กำหนดให้ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ของรัฐจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์ ก่อนดำเนินการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย และได้ปรับปรุงมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้เยาว์ ซึ่งได้รับสัญชาติไทยดังกล่าวสามารถสละสัญชาติไทยได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มียุครบยี่สิบปี บริบูรณ์ด้วย

**๒.๗ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งเป็น
คนต่างด้าวและได้สัญชาติไทยโดยการสมรส**

เนื่องจากมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มิได้กำหนดไว้โดยตรงให้การถอนสัญชาติไทยของหญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติไทยโดยการสมรสเป็นอำนาจของรัฐมนตรี แต่ได้กำหนดในมาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่งการในการถอนสัญชาติตามมาตรา ๑๖ แต่โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังนั้น มาตรา ๑๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จึงได้กำหนดให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอนสัญชาติไทย

๒.๘ ปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ

มาตรา ๑๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้กำหนดให้ยกเลิกคณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งทำหน้าที่ในการพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการถอนสัญชาติตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ โดยมาตรา ๑๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้กำหนดให้เพิ่มหมวด ๔ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ โดยคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติที่กำหนดขึ้นใหม่นั้นจะประกอบไปด้วยกรรมการรวมทั้งสิ้น ๑๘ คน ซึ่งเป็นผู้แทนของหน่วยงานของรัฐ ๑๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๖ คน โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ

ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้น ได้กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีประสบการณ์การทำงานด้านสัญชาติเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน การแต่งตั้งและพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการประชุมของคณะกรรมการนั้นเป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการใช้อำนาจของรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรวมถึงการให้สัญชาติไทย การถอนสัญชาติไทย การกลับคืนสัญชาติไทย และการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการนี้ คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ด้วย

๒.๙ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของอัตรา

(๑๘)

ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ยกเว้นในกรณีของอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับค่าขออื่น ๆ ที่ได้กำหนดเพิ่มจากอัตราเดิมที่กำหนดไว้ ฉบับละ ๕ บาท เป็น ฉบับละ ๑๐๐ บาท

๒.๑๐ บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้กำหนดให้บทบัญญัติแห่งวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มโดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติหรือมีข้อโต้แย้งว่าการได้สัญชาติไทยตามหลักสายโลหิตเนื่องจากบิดาเป็นผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยนั้นจะมีผลย้อนหลังหรือไม่ เพียงใด

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

พระราชบัญญัติ
สัญชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕
- (๒) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖
- (๓) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙
- (๔) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย
“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๑๒ การเสียสัญชาติไทยตามหมวด ๒ หรือการกลับคืนสัญชาติไทยตามหมวด ๓ ให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีผลเฉพาะตัว

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ให้แก่ผู้ใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

- (๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย
  - (๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย
  - (๓) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ การได้สัญชาติไทย

มาตรา ๗^๖ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

- (๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย
- (๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๗ ทวิ^๗ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมิได้มีการสมรสกับมารดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็น

- (๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะราย
- (๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ
- (๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้ถือว่าผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่จะมีการสั่งเป็นอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๘ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทย ถ้าขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็น

^๖ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๗ มาตรา ๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

- (๑) หัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตหรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางทูต
- (๒) หัวหน้าคณะผู้แทนทางกงสุลหรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางกงสุล
- (๓) พนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ
- (๔) คนในครอบครัวซึ่งเป็นญาติอยู่ในความอุปการะหรือคนใช้ ซึ่งเดินทางจากต่างประเทศมาอยู่กับบุคคลใน (๑) (๒) หรือ (๓)

มาตรา ๙ หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สมรสกับผู้มีสัญชาติไทย ถ้าประสงค์จะ
ได้สัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ได้สัญชาติไทยให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ คนต่างด้าวซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนดังต่อไปนี้ อาจขอแปลงสัญชาติ
เป็นไทยได้

- (๑) บรรลุนิติภาวะแล้วตามกฎหมายไทยและกฎหมายที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ
- (๒) มีความประพฤติดี
- (๓) มีอาชีพเป็นหลักฐาน
- (๔) มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ
เป็นไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๕) มีความรู้ภาษาไทยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) มิให้นำมาใช้บังคับ ถ้าผู้ขอ
แปลงสัญชาติเป็นไทย

- (๑) ได้กระทำความดีความชอบเป็นพิเศษต่อประเทศไทย หรือได้ทำ
คุณประโยชน์ให้แก่ทางราชการซึ่งรัฐมนตรีเห็นสมควร
- (๒) เป็นบุตรหรือภริยาของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ได้กลับคืน
สัญชาติไทย
- (๓) เป็นผู้ได้เคยมีสัญชาติไทยมาก่อน

มาตรา ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าผู้ประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามวรรคหนึ่งมีบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติ
ภาวะตามกฎหมายไทย และบุตรนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทย
ให้แก่บุตรพร้อมกับตนได้ โดยบุตรนั้นได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑)
(๓) (๔) และ (๕)

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทยให้อยู่ในดุลพินิจของ
รัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุญาตให้นำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมรา

ขานุญาต เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้ผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทยปฏิญาณตนว่า จะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศไทย

ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยชอบที่จะขอหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยได้

หมวด ๒ การเสียสัญชาติไทย

มาตรา ๑๓ หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔^๔ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้แสดงความจำนงสละสัญชาติไทยตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มียุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

เมื่อได้พิจารณาความจำนงดังกล่าวแล้วเห็นว่า มีหลักฐานเชื่อถือได้ว่าผู้นั้นอาจถือสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่นได้จริงก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรีจะสั่งระงับการสละสัญชาติไทยรายใดก็ได้

มาตรา ๑๕^๕ นอกจากกรณีตามมาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและสัญชาติอื่นหรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สละสัญชาติไทย ให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖ หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติไทยโดยการสมรส อาจถูกถอนสัญชาติไทยได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) การสมรสนั้นได้เป็นไปโดยปกปิดข้อเท็จจริง หรือแสดงข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ

(๒) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

^๔ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๕ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกันเกินห้าปี นับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝึกฝไ้อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การถอนสัญชาติไทยตาม (๑) หรือ (๒) ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่ง ส่วนการถอนสัญชาติไทยตาม (๓) หรือ (๔) เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ให้ศาลเป็นผู้สั่ง

มาตรา ๑๘^๖ เมื่อมีพฤติการณ์อันเป็นการสมควรเพื่อความมั่นคงหรือประโยชน์ของรัฐ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง

มาตรา ๑๙ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยแก่ผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ เมื่อปรากฏว่า

(๑) การแปลงสัญชาตินั้นได้เป็นไปโดยปกปิดข้อเท็จจริงหรือแสดงข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าผู้แปลงสัญชาตินั้นยังใช้สัญชาติเดิม

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๕) ไปอยู่ในต่างประเทศโดยไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทยเป็นเวลาเกินห้าปี

(๖) ยังคงมีสัญชาติของประเทศที่ทำสงครามกับประเทศไทย

การถอนสัญชาติไทยตามมาตรานี้ จะขยายไปถึงบุตรของผู้ถูกถอนสัญชาติไทยในเมื่อบุตรนั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะและได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสองด้วยก็ได้ และเมื่อรัฐมนตรีสั่งถอนสัญชาติไทยแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ

^๖ มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

และอธิบดีกรมอัยการเป็นกรรมการ มีหน้าที่พิจารณาการถอนสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙

เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏว่า ผู้ใดอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งการ

มาตรา ๒๑^๗ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาเป็นคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของบิดาได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดา ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย

มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว หรือสละสัญชาติไทย หรือถูกถอนสัญชาติไทยย่อมเสียสัญชาติไทย

หมวด ๓

การกลับคืนสัญชาติไทย

มาตรา ๒๓ หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สละสัญชาติไทย ในกรณีที่ได้สมรสกับคนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ ถ้าได้ขาดจากการสมรสแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ย่อมมีสิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทยได้

การขอกลับคืนสัญชาติไทยให้ยื่นแสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้เสียสัญชาติไทยตามบิดาหรือมารดาขณะที่ตนยังไม่บรรลุนิติภาวะ ถ้าประสงค์จะกลับคืนสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในสองปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายไทย และกฎหมายที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กลับคืนสัญชาติไทย ให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

^๗ มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ค่าธรรมเนียม

---

(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย	ครั้งละ	๕,๐๐๐	บาท
(๒) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทยสำหรับ บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้แปลงสัญชาติ เป็นไทยคนหนึ่ง	ครั้งละ	๒,๕๐๐	บาท
(๓) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๕) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย	ครั้งละ	๑,๐๐๐	บาท
(๖) ค่าขออื่น ๆ	ฉบับละ	๕	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยสัญชาติได้ตราออกบังคับใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ และได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาใน พ.ศ. ๒๔๙๖ พ.ศ. ๒๔๙๙ และ พ.ศ. ๒๕๐๓ รวมเป็น ๔ ฉบับ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้นอกจากนี้ยังมีหลักการบางประการที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมรัดกุมยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายนี้และรวมให้เป็นฉบับเดียวกัน

ภคินี/แก้ไข

๓๑/๑/๒๕๔๕

A+B (C)

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕^๔

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้ได้รับสัญชาติไทย ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง อาจได้สัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้รัฐมนตรีจะสั่งให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรให้บุตรของหญิงไทยสามารถมีสัญชาติไทยได้โดยหลักสายโลหิตด้วยตามหลักการเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย และสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การได้สัญชาติไทยของบุตรและหลานตลอดทั้งสายของคนต่างด้าวที่เป็นผู้อพยพ ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้เข้าเมืองเพียงชั่วคราว และผู้ได้รับผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายเสียใหม่ให้เหมาะสมรัดกุม เพราะการยึดหลักการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมายตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๑๓/หน้า ๓/๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับบุคคลเหล่านี้ที่
โดยมากจะอยู่กันโดยไม่จดทะเบียนสมรส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภคินี/แก้ไข

๓๑/๑/๒๕๔๕

A+B (C)

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕^๔

มาตรา ๔ ความในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.
๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับบุคคลที่มีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์
แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้
ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไข
เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทยของบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และได้สัญชาติอื่นด้วย
ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดา หรือบุคคลที่ได้สัญชาติไทยจากการแปลงสัญชาติของบิดา
มารดา โดยให้บุคคลดังกล่าวต้องแจ้งความจำนงสละสัญชาติไทย ในกรณีที่ประสงค์จะถือสัญชาติ
อื่นต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภคินี/แก้ไข

๓๑/๑/๒๕๔๕

A+B (C)

นิลวรรณ/ปาจรีย์

จัดทำ

๕ มิ.ย. ๔๖

วชิระ/ปรับปรุง

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๔๒/หน้า ๙๔/๕ เมษายน ๒๕๓๕